

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/902 -

Dato
20.02.2024

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1222 fra representant Kari Elisabeth Kaski om fordelingseffekten av å fjerne formueskatten på aksjer og driftsmidler

Det vises til brev fra Stortingets president av 13. februar 2024 vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1222 fra representanten Kari Elisabeth Kaski.

Spørsmål:

«Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Med utgangspunkt i vedtatt budsjett for 2024, kan jeg be om en oversikt over fordelingseffekten av å fjerne formueskatten på aksjer og driftsmidler?

Begrunnelse:

Ber om svar på følgende:

I gjennomsnitt hvor stor skattelette ville fjerning av formueskatten på aksjer og driftsmidler ha betydd for den ene prosenten med høyest formue i Norge, og hvor mye ville denne skatteletten ha utgjort for denne prosenten totalt sett?

En oversikt over anslått fordelingsvirkning av å fjerne formueskatten for alle personer over 17 år fordelt på bruttoinntekt.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning av formueskatteendringer for berørte personer 17 år og eldre fordelt etter bruttoinntekt.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning for personlig skattelette etter beregnet nettoformue.

Geografisk fordeling av anslåtte formueskatteinntekter fordelt etter sentralitetssone.

Hvis mulig: Hvor mange personer har en beregnet formue på mer enn 100 millioner fordelt per år siden 2013.

Svar:

Det anslås at inntektene fra formuesskatten utgjør om lag 34,5 mrd. kroner (33,7 mrd. kroner fra personlig skattytere og om lag 0,8 fra upersonlige). For 2024 verdsettes aksjer og næringseiendom mv. med 80 pst., mens direkte eide driftsmidler verdsettes til 70 pst. Fjerning av formuesskatten for aksjer og driftsmidler inkl. næringseiendom anslås å redusere formuesskatteinntektene med om lag 21,5 mrd. kroner.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2020. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2023. Av beregningstekniske årsaker er det ikke tatt hensyn til provenyvirkninger for upersonlige skattytere, som ikke er omfattet av modellen, samt forbedringer av verdsettelsesmetoder etter 2021, for eksempel endringen for næringseiendom fra 2024.

Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene. Fjerning av formuesskatten på aksjer og driftsmidler vil kunne gjøre det lønnsomt å flytte formue uten rabatt, herunder sparing i bank, over i aksjer. Det antas derfor at det faktiske provenytapet vil være større enn anslaget over viser.

Lettelsen er svært skjevt fordelt. De 1 pst. mest formuende (om lag 45 700 personer) ville få en lettelse på i gjennomsnitt nesten 400 000 kroner, se tabell 1. Til sammen får disse personene om lag 17,4 mrd. kroner (mer enn 80 pst.) av samlet lettelse.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Negative tall betyr lettelser. Kroner

<i>Beregnet nettoformue¹</i>	<i>Gjennomsnittlig beregnet nettoformue i referansealternativet. Kroner</i>	<i>Gjennom-snittlig skatt i referansealternativet. Kroner</i>	<i>Gjennom-snittlig endring i formues-skatt. Kroner</i>	<i>Samlet lettelse. Mill. kroner</i>	<i>Andel av samlet endring i formues-skatt. Prosent</i>
Desiler (om lag 456 930 personer i hver desil)					
Desil 1	-1 674 200	176 800	0	0	0
Desil 2	-230 000	91 600	0	0	0
Desil 3	-2 800	50 200	0	0	0
Desil 4	100 400	73 400	0	0	0
Desil 5	418 800	117 400	0	0	0
Desil 6	1 073 200	143 600	0	0	0,1
Desil 7	1 863 000	145 400	-200	50	0,3
Desil 8	2 763 400	160 000	-400	-150	0,7
Desil 9	4 124 800	187 400	-1 000	-420	1,9
Desil 10	13 391 000	449 800	-45 600	-20 800	96,9
Høyeste 1 pst. (om lag 45 700 personer)	61 158 800	1 707 600	-382 200	-17 500	81,4
Høyeste 0,1 pst. (om lag 4 570 personer)	327 575 200	6 749 200	-2 535 000	-11 600	54,0
I alt	2 182 800	159 600	-4 600	-21 500	100,0

¹Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettelsesrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringsseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 viser gjennomsnittlig endring i skatt av vedtatt budsjett for 2024 etter henholdsvis intervaller for bruttoinntekt for alle bosatte personer 17 år eller eldre, sammenlignet med vedtatt budsjett for 2024. Tabell 3 viser endring i skatt for de som blir berørt av endringen, dvs. de som antas å betale formuesskatt for 2024.

Mer enn halvparten (54 pst.) av lettelsene går til personer med bruttoinntekt over 3 mill. kroner.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall personer	Gjennomsnittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansen. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent
0–100 000 kr	325 800	1 200	3,4	-600	1,0
100 000–200 000 kr	214 700	7 600	4,9	-600	0,5
200 000–250 000 kr	141 400	14 600	6,5	-400	0,3
250 000–300 000 kr	228 700	19 600	7,1	-400	0,4
300 000–350 000 kr	264 200	36 200	11,2	-400	0,4
350 000–400 000 kr	308 900	55 200	14,7	-600	0,7
400 000–450 000 kr	288 900	71 400	16,8	-600	0,8
450 000–500 000 kr	286 700	88 000	18,5	-600	0,8
500 000–550 000 kr	291 600	104 200	19,8	-800	1,0
550 000–600 000 kr	272 600	119 400	20,8	-800	1,1
600 000–700 000 kr	505 900	141 800	21,9	-1 000	2,2
700 000–800 000 kr	404 200	176 000	23,6	-1 400	2,8
800 000–1 mill. kr	458 200	231 200	26,1	-2 200	4,6
1–2 mill. kr	491 500	407 400	31,4	-8 400	19,4
2–3 mill. kr	53 300	876 400	36,9	-39 600	9,8
3 mill. kr og over	32 600	2 737 000	41,7	-355 200	54,0
I alt	4 569 300	159 600	24,9	-4 600	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser. Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Berørte personer 17 år og eldre. Sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Negative tall betyr lettelser. Kroner

<i>Bruttoinntekt¹</i>	<i>Antall personer</i>	<i>Gjennomsnittlig skatt i referansen. Kroner</i>	<i>Gjennomsnittlig skatt i referansen. Prosent</i>	<i>Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner</i>	<i>Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent</i>
0–100 000 kr	5 600	50 800	136,6	-38 000	1,0
100 000–200 000 kr	5 100	36 800	22,3	-21 400	0,5
200 000–250 000 kr	7 000	23 000	10,1	-9 400	0,3
250 000–300 000 kr	11 700	28 400	10,2	-7 400	0,4
300 000–350 000 kr	15 400	41 200	12,7	-5 400	0,4
350 000–400 000 kr	20 500	64 400	17,1	-7 600	0,7
400 000–450 000 kr	24 400	82 000	19,3	-7 200	0,8
450 000–500 000 kr	27 200	100 000	21,1	-6 600	0,8
500 000–550 000 kr	28 400	117 600	22,4	-7 400	1,0
550 000–600 000 kr	26 100	137 600	23,9	-9 200	1,1
600 000–700 000 kr	49 000	162 600	25,0	-9 600	2,2
700 000–800 000 kr	44 300	201 400	26,9	-13 400	2,8
800 000–1 mill. kr	67 500	258 000	28,9	-14 600	4,6
1–2 mill. kr	128 800	466 400	34,2	-32 400	19,4
2–3 mill. kr	26 600	922 400	38,4	-79 400	9,8
3 mill. kr og over	23 900	3 114 600	43,4	-485 400	54,0
I alt	511 400	406 400	34,2	-42 000	100,0

¹ *Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.*

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 viser anslåtte endringer i formuesskatt etter beregnet nettoformue. Om lag 46 pst. av lettelsen går til de 0,05 pst. av skattyterne med over 150 mill. kroner i beregnet nettoformue.

Tabell 4 Anslåtte fordelingsvirkninger av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler etter beregnet nettoformue. Negative tall er skattelettelse

Beregnet nettoformue ¹	Antall	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue. Kroner	Gjennomsnittlig bruttoinntekt t ² . Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent
negativ	1 068 400	-817 800	580 800	125 200	0	0,0
0 - 500 000. kr.	1 072 900	143 800	379 000	74 400	0	0,0
0,5 -1 mill. kr.	330 900	738 200	619 000	138 600	0	0,1
1 -5 mill. kr.	1 611 100	2 595 800	671 000	160 200	-400	2,7
5 -10 mill. kr.	355 800	6 731 000	909 600	262 200	-4 200	7,0
10 -50 mill. kr.	120 200	16 883 600	1 741 000	633 800	-47 000	26,4
50 - 100 mill. kr.	6 200	67 112 200	4 761 200	2 145 000	-415 000	11,9
100 - 150 mill. kr.	1 400	119 941 800	7 425 600	3 541 400	-828 200	5,5
Over 150 mill. kr.	2 400	521 951 400	16 161 600	9 910 200	-4 125 800	46,3
I alt	4 569 300	2 182 800	640 200	159 600	-4 600	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettelsesrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes formuesverdier heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 viser anslåtte gjennomsnittlige skatteendringer av å fjerne formuesskatten for personer i seks sentralitetssoner. Sone 1 er den meste sentrale og omfatter Oslo med enkelte nabokommuner, mens sone 6 er den minst sentrale.

Tabell 5 Geografisk fordeling av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler, sammenlignet med vedtatt budsjett for 2024

Sentralitets- sone	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig beregnet nettoformue i referanse- alternativet. Kroner	Formuesskatt i referansen. Mill. kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formues- skatt. Prosent.
S01	880 400	745 200	210 600	3 763 000	13 280	-9 200	38,0
S02	1 165 000	649 800	165 200	2 280 800	8 450	-4 800	26,0
S03	1 164 800	607 600	144 200	1 751 400	5 720	-3 000	16,7
S04	735 000	595 400	136 200	1 436 600	2 895	-2 400	8,1
S05	424 500	591 000	135 000	1 418 600	2 007	-3 200	6,3
S06	199 700	578 600	130 600	1 531 800	1 360	-5 200	4,9
I ALT	4 569 300	640 200	159 600	2 182 800	33 700	-4 600	100,0

¹ Gjennomsnitt av alle personer 17 år og eldre

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 6 viser antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner i årene 2013-2022. Målt i faste 2022-kroner er det om lag 2,6 ganger flere personer med formue over 100 mill. kroner i 2022 enn det var i 2013.

Tabell 6 Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner. 2013-2022

År	Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner (nominelt)	Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner målt i 2022-kroner ¹
2013	900	1 300
2014	1 000	1 400
2015	1 300	1 600
2016	1 400	1 800
2017	1 900	2 300
2018	2 200	2 500
2019	2 400	2 800
2020	2 800	3 200
2021	3 300	3 600
2022	3 500	3 500

¹ Justert med KPI.

Kilde: Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum